3//93

0305E319

Candidate's Seat No:_____

M.A. (Sem.-II) Examination 407

Political Science May-2017

[Max. Marks: 70

Time: 3 Hours]

Note: All Questions Carry Equal Marks

બધા જ પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

Q1. સામાજિક પાચાની ભારતીય રાજકારણ પરની અસરની સદ્રષ્ટાંત યર્યા કરો.

અથવા

ભારતીય રાજકારણનાં આર્થિક પાયા વિશે વિગતે નોંધ લખો.

Q2. ભારતીય રાજકારણમાં જ્ઞાતિ અને રાજકારણ વચ્ચે આંતર સંબંધો રહ્યા છે. સમજાવો.

અથવા

વર્તમાનમા ભારતીય રાજકારણમાં જ્ઞાતિઓંની અસર ઉદાહરણો સાથે સમજાવો.

Q3. ભારતીય લોકશાહી અને નેતૃત્વ સામેના પડકારો અંગે વિસ્તૃત નોંધ લખો.

અથવા

'ભારતીય લોકશાહીનાં મોટાભાગના પ્રશ્નો શાસન વ્યવસ્થાનાં પ્રશ્નો છે' સમજાવો.

Q4. ઉદારીકરણ, ખાનગીકરણ અને વૈશ્વિકીકરણની ભારતીય સમાજ, સંસ્કૃતિ અને રાજકારણ પરની અસરની સમીક્ષા કરો.

અથવા

ઉદારીકરણ, ખાનગીકરણ અને વૈશ્વિકીકરણ અંગે સમજુતી આપો.

- Q5. ટૂંકમાં જવાબ આપો:
  - 1. ભારતીય સંસ્કૃતિની મુખ્ય લાક્ષણિક્તાઓ વર્ણવો.
  - 2. જ્ઞાતિવાદ અને કોમવાદની સમજુતી આપો.
  - 3. જોડાણ સરકારોનાં સંચાલનમાં નેતાગીરીની શું ભૂમિકા હોય છે?
  - 4. ભારતીય રાજકારણમાં પ્રાદેશિક નેતાઓ શક્તિશાળી બનવાથી શું અસર પડી છે?

E319-2

- 5. ઉદારીકરણ અને વૈશ્વિકીકરણની આપણી સમાજવ્યવસ્થા પર કેવો પ્રભાવ પડ્યો છે?
- 6. IMF અને WTO એ બન્ને શું છે?
- 7. ભારતમાં જ્ઞાતિ અને વર્ગ વચ્ચે શું તફાવત છે?
- 8. ભારતમાં આશરે કેટલી જ્ઞાતિઓં છે?
- 9. આર્થિક સુધારા દાખલ કરનાર બે નેતાઓનાં નામ આપો.
- 10. લોકશાહી સામેના ચાર પડકારો જણાવો.
- 11. GNP અને GDP ને સ્પષ્ટ કરો.
- 12. જ્ઞાતિની વ્યાખ્યા આપી તેના મુખ્ય તત્વો જણાવો.
- 13. ભારતમાં જ્ઞાતિનું માળખું સ્પષ્ટ કરો.
- 14. ૧૯૯૧માં આપણે શા માટે અર્થકારણને ખુલ્લું કર્યું?

E319-3

Subject: Political Science M.A. Semester – II MAY-2017

POL - 407- Politics and Society of India

Q1. Discuss with illustration impact of social basis on Indian Politics.

OR

Write a detail note on the economic basis of Indian Politics.

Q2. There are inter-relations between caste and politics in India. Explain

OR

Explain with illustrations the impact of castes in contemporary Indian Politics.

Q3. Write a detailed note on challenges before Indian democracy and leadership.

OR

'Most of issues of Indian democracy are issues of governance' Explain.

Q4. Critically examine the impact of LPG on Indian society, culture and politics.

OR

Give the explanation regarding Liberalization, globalization and privatization.

- Q5. Answer the following in short:
  - 1. Describe the main characteristics of Indian culture.
  - 2. Explain the casteism and communalism.
  - 3. What is the role of leadership in the management of coalition govt.?
  - 4. What type of effect is made by regional leaders becoming strong in Indian politics?
  - 5. What type of influence made by liberalization and globalization on our social order?
  - 6. What are IMF and WTO both?
  - 7. What are differences between caste and class in India?
  - 8. Approximately how many castes are there in India?
  - 9. Give names of two leaders who introduced economic reforms in India.
  - 10. Describe the four challenges before democracy.
  - 11. State the full forms of GNP and GDP.
  - 12. Define caste and its main elements.
  - 13. Explain caste structure in India.
  - 14. Why we opened on economy in 1991?

Candidate's Seat No :_____

M.A. (Sem.-II) Examination 408

Political Science

Time: 3 Hours]

May-2017

[Max. Marks: 70

POL 408 - Post Cold war world order studies

Note: All Questions Carry Equal Marks

બધા જ પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

ઠંડાયુદ્ધના અંત વિશે ટૂંકનોંધ લખો. **y-1**

અથવા

ઠંડાયુદ્ધના લક્ષણો વિગતે વર્ણવો.

એકપુર્વી વિશ્વ વ્યવસ્થા અને દ્વિ-પુર્વી વિશ્વ વ્યવસ્થા વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

એકપૂર્વી વિશ્વ વ્યવસ્થા વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

મૃત્સદીગીરીની પ્રસ્તુતતા વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

અથવા

મૃત્સદીગીરીના લક્ષણો વિગતે વર્ણવો

રાષ્ટ્રીય સલામતીનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો અને તેની મુખ્ય શરતોની યર્યા કરો.

અથવા

રાષ્ટ્ર રાજ્ય પ્રથાનો ખ્યાલ અને સ્વરૂપને વિગતે સમજાવો.

- પુ-5 ટુંકમાં જવાબ આપી.
- બીજા ઠંડાયુદ્ધનો આરંભ ક્યારે થયો હતો? 1.
- એકધૂવી વિશ્વ વ્યવસ્થામાં નામની પ્રસ્તુતતા યર્ચો. 2.
- મૃત્સદીના ધ્યેયો વર્ણવો. 3.
- મૃત્સદીગીરીના પ્રકાર જણાવો. 4.
- રૂકાવટની નીતિ યર્ચો. 5.
- માર્શલ યોજના વર્ણવો. 6.
- મહાસત્તા એટલે શું? 7.
- રાષ્ટ્રીય સલામતીનો બદલાતો ખ્યાલ યર્ચો. 8.
- એકધૂવી વિશ્વ વ્યવસ્થા એટલે શું? 9.
- ઠંડાયુક્ષની શરૂઆત ક્યારે થઇ અને અંત ક્યારે આવ્યો? 10.
- "નાટો અને વોર્સા પેક્ટ" ની સમજુતી આપો. 11.
- "બિનજોડાણવાદ એ એકધુવી વિશ્વમાં અપ્રસ્તુત છે"- ટિપ્પણી કરો. 12.
- "એકધુવી વિશ્વ વ્યવસ્થામાં રાષ્ટ્રીય સલામતી ભયમાં છે" સમજાવો. 13.
- એકપૂર્વી વિશ્વ વ્યવસ્થાનું ભાવિ કેવું છે?

E368-2

Subject: Political Science M.A. Semester – II MAY-2017

POL 408 - Post Cold war world order studies

Q1. Write a short note on the end of cold war.

OR

Describe in detail the characteristics of cold war.

Q2. Distinguish between Uni-polar and Bi-polar world order.

 $\bigcirc \mathbb{R}$

Write a short note on the Uni-Polar world order.

Q3. Write a short note on the relevance of diplomacy.

OR

Describe in detail the characteristics of diplomacy.

Q4. Explain the concept of national security and discuss its main conditions.

OR

Explain in detail the concept and nature of nation-state system.

- Q5. Answer the following in short:
  - 1. When did Second World War begin?
  - 2. Discuss the relevance of NAM in uni polar world order.
  - 3. Describe the objectives of diplomat.
  - 4. State the types of diplomacy.
  - 5. Discuss the containment policy.
  - 6. Describe the Marshall plan.
  - 7. What is super power?
  - 8. Discuss the changing concept of National security.
  - 9. What is Uni-polar world order?
  - 10. When did cold war start and when did it end?
  - 11. Explain the NATO and WARSHAW pact.
  - 12. "NAM is irrelevant in uni-polar world- comment.
  - 13. "National security is in danger in the uni-polar world order"- Explain.
  - 14. Describe the future of Uni-Polar world order.

E368-3

Subject: Political Science M.A. Semester – II MAY-2017

POL - 408 - Political Movements in Gujarat

Note: All Questions Carry Equal Marks

બધા જ પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

Q1. મહાગુજરાત આંદોલનની પૂર્વભૂમિકા વર્ણવો.

અથવા

મહાગુજરાત આંદોલનના મુખ્ય બનાવો અને સિદ્ધિઓ વર્ણવો.

O2. નવનિર્માણ આંદોલન માટેનાં કારણો વિગતે વર્ણવો.

અથવા

નવનિર્માણ આંદોલનના પરિણામની વિગતે ચર્ચા કરો.

Q3. ૧૯૮૧ના અનામત-વિરોધી આંદોલનના કારણો અને સમસ્યાઓ વર્ણવો.

અથવા

૧૯૮૧ના અનામત-વિરોધી આંદોલનના શરૂઆતની પૂર્વભૂમિકા તપાસો.

Q4. ૧૯૮૫ના અનામત-વિરોધી આંદોલનનાં મુખ્ય મુદ્દાઓ યર્ચો.

અથવા

૧૯૮૫ના અનામત-વિરોધી આંદોલનની મહત્વની ઘટનાઓ વિશે ટૂંકનોંધ લખો .

- Q5. ટૂંકમાં જવાબ આપો:
  - 1. અલગ રાજ્ય તરીકે ગુજરાત કઈ સાલમાં અસ્તિત્વમાં આવ્યું?
  - 2. ખામ સિદ્ધાંત ને સ્પષ્ટ કરો.
  - 3. ગુજરાત રાજ્યના પ્રથમ મુખ્યમંત્રી કોણ હતા?
  - 4. મહાગુજરાત આંદોલનના મુખ્ય નાયક કોણ હતા?
  - 5. ગુજરાત રાજ્યની રચના વખતે ઉદઘાટન પ્રવચન કોણે કરેલું હતું?
  - 6. ૧૯૮૫ના અનામત-વિરોધી આંદોલનનો સંદેશો જણાવો.
  - 7. ૧૯૮૧ના અનામત-વિરોધી આંદોલનમાં વિવિધ.જૂથોની ભૂમિકા વર્ણવો.
  - 8. ૧૯૮૧ના અનામત-વિરોધી આંદોલનનું પરિણામ વર્ણવો.
  - 9. ૧૯૭૪ના નવનિર્માણ આંદોલન સમયે ગુજરાતનાં મુખ્યમંત્રી કોણ હતાં?
  - 10. ૧૯૭૪ના નવનિર્માણ આંદોલનનાં બે કારણો જણાવો.
  - 11. વોટબેંકનું રાજકારણ સમજાવો.
  - 12. રાણે કમિશનની વિગતો ટૂંકમાં વર્ણવો.
  - 13. આંદોલનની વિભાવના સમજાવો.
  - 14. મહાગુજરાત આંદોલનને મળેલ સામાજિક પ્રતિભાવ વર્ણવો.

E368-4

Subject: Political Science M.A. Semester - II MAY-2017

POL - 408 - Political Movements in Gujarat

Note: All Questions Carry Equal Marks

બધા જ પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

O1. Describe the back ground of Maha-Gujarat Movement.

OR

Describe the main events and achievements of Maha-Gujarat Movement.

Q2. Describe in detail the causes of Navnirman movement.

OR

Discuss in detail the result of Navnirman movement.

O3. Describe the causes and issues of the Anti-Reservation Agitation -1981.

OR

Examine the back ground of beginning of the Anti-Reservation agitation of 1981.

Q4. Discuss in detail the main issues of the Anti-Reservation Agitation -1985.

OR

Write a short note on the landmark events of the Anti-Reservation Agitation - 1985.

- O5. Answer the following in short:
  - 1. When Gujarat emerged as a separate state?
  - 2. Clarify the KHAM theory.
  - 3. Who was the first Chief Minister of Gujarat?
  - 4. Who was the main hero of Maha-Gujarat Movement?
  - 5. Who gave inaugural address at the eve of emergence of the Gujarat State?
  - 6. Describe the lesson for society from Anti-Reservation agitation of 1985?
  - 7. Describe the role of various groups in Anti-Reservation Agitation -1981.
  - 8. Describe the result of Anti-Reservation agitation of 1981?
  - 9. Who was Chief Minister during the Navnirman Movement 1974?
  - 10. State two causes of the Navnirman movement.
  - 11. Explain the vote bank politics.
  - 12. State briefly the recommendations of Rane Commission.
  - 13. Explain the terminology of movement.
  - 14. Explain the social response get the Maha-Gujarat movement.

Candidate's Seat No:_____

M.A. (Sem.-II) Examination 409

Political Science

Time: 3 Hours

May-2017

[Max. Marks: 70

Note: All Questions Carry Equal Marks બધા જ પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

પ્ર-1 ભારતની વિદેશનીતિના મુખ્ય ઉદેશોને યર્ચો. અથવા ભારતની વિદેશનીતિના સિદ્ધાંતોને વર્ણવો.

પ્ર-2 ભારતની વિદેશનીતિના મુખ્ય આંતરિક પરિબળો પર નોંધ લખો. અથવા ભારતની વિદેશનીતિના આંતરિક નિર્ણાયક પરિબળ તરીકે 'ભૂગોળ'ની મહત્તા વિગતે સમજાવો.

પ્ર-3 ભારતની વિદેશનીતિના બાહ્ય પરિબળોને ચર્ચો. અથવા ભારતની વિદેશનીતિના બાહ્ય પરિબળોની ટીકાત્મક સ્પષ્ટતા કરો.

પ્-4 ભારતની વિદેશનીતિની નિર્ણય ઘડતર પ્રક્રિયાને વિગતે સમજાવો. અથવા નિર્ણય ઘડતરની પ્રક્રિયાનું મહત્વ વિગતે સમજાવો.

પ્ર-5 ટૂંકમાં જવાબ આપો.

- ૧ આંતરિક નિર્ણાયક પરિબળોની વ્યાખ્યા સ્પષ્ટ કરો.
- ર વિદેશનીતિનો અર્થ આપો.
- 3 બાહ્ય નિર્ણાયક પરિબળોની જરૂરિયાત જણાવો.
- ૪ બિનજોડાણવાદ ને વર્ણવો.
- ૫ પંચશીલના સિદ્ધાંતોનું મહત્વ ચર્ચો.

- ક ભારતે ઠંડા યુદ્ધ સમયે કઈ વિદેશનીતિ અપનાવી હતી?
- ૭ બાંગ્લાદેશનાં ઉદભવ માટે કયા દેશે મહત્વની ભૂમિકા ભજવી હતી?
- ૮ વિદેશનીતિમાં 'વિસ્તાર' ની ભૂમિકા ચર્ચો.
- ૯ ભારતની વિદેશનીતિમાં આર્થિક વિકાસનું મહત્વ જણાવો.
- 10 ભારતની વિદેશનીતિના બે સિદ્ધાંતોનાં નામ જણાવો.
- 11 ભારતની વિદેશનીતિમાં આંતરરાષ્ટ્રીય નાણા ભંડોળની પ્રસ્તુતતા જણાવો.
- 12 આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાનું ઉદાહરણ આપો,
- ૧૩ રાષ્ટ્રીય હિતને યર્ચી.
- ૧૪ ભારતની વિદેશનીતિમાં કુદરતી સંપતિની મહત્તા યર્ચો.

Subject: Political Science M.A. Semester – II MAY-2017 POL 409 –India's Foreign Policy

Q1. Discuss the main objectives of India's foreign policy.

OR

Describe the principles of India's foreign policy.

Q2. Write a short note on the main domestic determinants of India's foreign policy.

OR

Explain the importance of Geography as a domestic determinant of India's foreign policy.

Q3. Discuss the External determinants of India's foreign policy.

OR

Critically review the External determinants of India's foreign policy.

Q4. Explain the decision making process of India's foreign policy.

OR

Explain the importance of decision making process.

- Q5. Answer the following in short:
- 1 Clarify the definition of domestic determinants.
- 2 Give the meaning of foreign policy.
- 3 State the requirement of External determinants.
- 4 State the NAM.
- 5 Discuss the importance of principles of panchshil.
- 6 Which foreign policy accepted India during the cold war?
- Which country played the importance role in the origin of Bangladesh?
- 8 Discuss the role of Area in foreign policy.
- 9 State the importance of economic development of India's foreign policy.
- 10 State the name of two principles of India's foreign policy.
- 11 State the relevance of the IMF in India's foreign policy.
- 12 Give the Example of International Organization.
- 13 Discuss the National Interest.
- 14 Discuss the importance of Natural sources of India's foreign policy.

Candidate's Seat No :_____

M.A. (Sem.-II) Examination 410

Political Science

Time: 3 Hours]

May-2017

[Max. Marks: 70

POL 410- Concepts and Process in Comparative Politics

Note: All Questions Carry Equal Marks

બધા જ પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

પ્રશ્ન-૧ સંસ્કૃતિ અને રાજકીય સંસ્કૃતિને વિગતે યર્યો

અથવા

પ્રશ્ન-૧ રાજકીય સંસ્કૃતિનાં વિકાસ માટેના જવાબદાર પરિબળોને ચર્ચો.

પ્રશ્ન-૨ રાજકીય સામાજીકરણની વ્યાખ્યા આપી રાજકીય સામાજીકરણનાં પરિબળોને યર્ચો.

અથવા

પ્રશ્ન-૨ રાજકીય સામાજીકરણનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-૩ રાજકીય વિકાસને વિગતે યર્ચો.

અથવા

પ્રશ્ન-૩ રાજકીય વિકાસનું મહત્વ વર્ણવો.

પ્રશ્ન-૪ આધુનિકરણનાં મુખ્ય પરિબળોને વિગતે ચર્ચો.

અથવા

પ્રશ્ન-૪ આધુનિકતાના પરિબળ તરીકે 'નોકરશાહી'ને યર્ચો.

- ૧ રાજકીય સંસ્કૃતિનો અર્થ આપો
- ર રાજકીય સંસ્કૃતિનાં લક્ષણો જણાવો.
- 3 રાજકીય સંસ્કૃતિના પ્રકારોના બે નામ જણાવો.
- ૪ રાજકીય સામાજીકરણની વ્યાખ્યા આપો.

(PT.0)

E460-2

- પ રાજકીય સામાજીકરણના વિકાસમાં કુટુંબની મહત્તા વર્ણવો,
- ડ રાજકીય સામાજીકરણના કાર્યો લખો.
- ૭ રાજકીય સામાજીકરણની પ્રક્રિયા જણાવો.
- ૮ રાજકીય વિકાસનો અર્થ આપો.
- ૯ આર્થિક વિકાસને વર્ણવો.
- ૧૦ વિકાસનો અર્થ તમારા શબ્દોમાં આપો.
- ૧૧ આધુનિક સમાજની સમસ્યા જણાવો.
- ૧૨ રાજકીય આધુનિકરણની વ્યાખ્યા આપો,
- ૧૩ રાજકીય આધુકીકરણ અને નવીનીકરણ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- ૧૪ આધુનિકતાનાં પરિબળ તરીકે 'લશ્કર'ની મહત્તા ચર્ચો.

E 460-3

Que-1 Discuss in detail the Culture and political Culture.

OR

- Que-1 Discuss the factors responsible for the development of political Culture.
- Que-2 Define the political socialization and discuss the factors of political Socialization.

OR

- Que-2 Explain the Nature of political socialization.
- Que-3 Discuss in detail the political development.

OR

- Que-3 Describe the importance of political development.
- Que-4 Discuss in detail the main forces of Modernization.

OR

- Que-4 Discuss in detail the bureaucracy as a political Modernizing forces
- Que-5 Answer the following in short:
- 1 Give the meaning of political Culture.
- 2 State the characteristics of political Culture.
- 3 State the two name of the type of political culture.
- 4 Define the political socialization.
- 5 Describe the importance of family in development of political socialization.
- 6 Write functions of political socialization.
- 7 State the process of political socialization.
- 8 Give the meaning of political development.
- 9 Describe the economic development.
- 10 Give the meaning of development in your own word.
- 11 State the problems of Modern societies.
- 12 Define the political Modernization.
- 13 Clarify the deference between the Modernization and Innovation.
- 14 Discuss the importance of Army as a Modernizing force

Candidate's Seat No :

M.A. (Sem.-II) Examination 411 Political Science May-2017

Time: 3 Hours

[Max. Marks : 70

POL 411- Political Parties in India

Note: All Questions Carry Equal Marks

બધા જ પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

પૂ-1 ભારતમાં રાજકીય પક્ષોના ઉદભવ અને વિકાસ વર્ણવો.

અથવા

ભારતમાં ઉતરોતર એક પ્રભાવક પક્ષનાં પતનનું પરીક્ષણ કરો.

પ્ર-2 ભારતીય રાજકારણમાં ૧૯૫૨-૬૭ નો સમયગાળો શા માટે એકપક્ષ પ્રભાવ પ્રથા તરીકે ગણાય છે? અથવા પક્ષપ્રથામાં ચુંટણીલક્ષી ગઠબંધનનાં ઉદભવની ચર્ચા કરો.

પ્ર-3 ભારતમાં પ્રાદેશિક રાજકીય પક્ષોનું સ્વરૂપ અને ભૂમિકા ઉપર યોગ્ય દ્રષ્ટાંતો સાથે નોંધ લખો. અથવા

ભારતીય જનતા પક્ષનું સ્વરૂપ અને ભૂમિકાની વિગતે નોંધ લખો.

પ્ર-4 ભારતમાં મુખ્ય દાબજૂથોની વિગતે યર્યા કરો.

511 81 CT

ભારતમાં રાજકીય પક્ષો અને દાબજૂથો વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

- પ્ર-5 ટૂંકમાં જવાબ આપો.
  - 1 પ્રાદેશિક પક્ષોના નામ જણાવો.
  - 2 રાજકીય પક્ષનો અર્થ આપો.
  - 3 રાજકીય પક્ષના કાર્યો જણાવો.
  - 4 પ્રાદેશિક પક્ષોનું મહત્વ ચર્ચો.
  - 5 દાબજૂથોની મર્યાદા લખો.
  - 6 દાબજૂથની વ્યાખ્યા આપો.
  - 7 દાબજૂથના પ્રકારો જણાવો.
  - 8 ભારતમાં રાજકીય પક્ષોનું મહત્વ યર્યો.
  - 9 રાજકીય પક્ષના મુખ્ય લક્ષણો યર્યો.
  - 10 રાજકીય પક્ષોની મર્યાદા જણાવો.
  - 11 રાજકીય પક્ષનો મુખ્ય हેતુ જણાવો.
  - 12 બે દાબજૂથોના નામ જણાવો.
  - 13 જોડાણ સરકાર એટલે શું?
  - 14 બહુ પક્ષપ્રથા એટલે શું?

1= 1195-2

Q1. Describe evolution and development of political parties in India.

OR

Examine the gradual fall of the single dominant party system in India.

Q2. Describe the period from 1952-67 is considered as one party dominance system in Indian politics?

OR

Discuss the evolution of electoral alliance of party system.

Q3. Write a note on role and nature of regional political parties in India with suitable examples.

OR

Write a detailed note on the nature and role of BJP.

Q4. Discuss in detail major pressure groups in India.

OR

Write a short note on Political Parties and Pressure Groups.

- Q5. Answer the following in short:
  - 1. State the name of Regional parties.
  - 2. Give the meaning of political party.
  - 3. State the functions of political party.
  - 4. Discuss the importance of Regional parties.
  - 5. Write a limitation of pressure groups.
  - 6. Define the pressure group.
  - 7. State the type of pressure group.
  - 8. Discuss the importance of political parties in India.
  - 9. Discuss the silent features of political parties.
  - 10. State the limitation of political parties.
  - 11. State the main objective of political party.
  - 12. State the name of two pressure groups.
  - 13. What is coalition government?
  - 14. What is multi-party system?

Candidate's Seat No:

M.A. (Sem.-II) Examination 412 EA Political Science Major Issues in International Politics

Time: 3 Hours

May-2017

[Max. Marks: 70

Note: All Questions Carry Equal Marks બધા જ પ્રશ્નોનાં ગણ સરખા છે.

પ્ર-1 વર્તમાન સમયમાં આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણમાં વિયારસરણીનાં મહત્વની ટીકાત્મક સમીક્ષા કરો.

અથવા

આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણમાં વિચારસરણીની ભૂમિકા વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

પ્ર-2 આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણમાં વિવાદ ઉકેલની પ્રક્રિયા વિશે વિગતે નોંધ લખો.

અથવા

આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણમાં વિવાદો માટે જવાબદાર કારણો વર્ણવો.

પ્ર-3 પર્યાવરણવાદ ના ખ્યાલને વિગતે સમજાવો.

અથવા

પર્યાવરણના રક્ષણમાં ભારતની ભૂમિકાની ટીકાત્મક સમીક્ષા કરો.

પ્ર-4 આતંકવાદનાં ખ્યાલને વિગતે સમજાવો.

અથવા

આતંકવાદનો ઉદભવ અને વિકાસ વર્ણવો.

- પ્ર-5 ટૂંકમાં જવાબ આપો.
- 1. વિયારધારાનાં સ્વરૂપનું વર્ણન કરો.
- 2. વિચારધારાનાં અંતનો ખ્યાલ વર્ણવો.
- 3. દ્વિપક્ષી ઉકેલ એટલે શું?
- 4. ગ્લોબલ વોર્મિંગ એક વૈશ્વિક સમસ્યા છે?
- 5. વૈશ્વિકકરણમાં વિચારસરણીની ભૂમિકા યર્ચો.
- 6. આતંકવાદી જૂથોનાં નામ યર્યો.
- 7. આતંકવાદનાં પ્રકાર જણાવો.
- 8. વિવાદની પરિભાષા આપો.
  - 9. આંતકવાદી પ્રવૃત્તિ માટેના કારણો ક્યાં છે?
  - 10. તમારા મતે પ્રતિ આંતકવાદ એટલે શું?
  - 11. આંતકવાદની પરિભાષા આપો.
  - 12. અલ્પવિકસિત દેશોમાં પર્યાવરણીય પ્રશ્નો છે?
  - 13. પર્યાવરણીય પ્રશ્નોમાં ભારતની ભૂમિકા સમજાવો.
- 14. આંતકવાદ માટે નાટોની ભૂમિકા યર્ચો.

(PTO)

Q1. Critically review the importance of Ideology in the present era in International Politics.

ΟŔ

Write a short note on the role of Ideology in International Politics.

Q2. Write a detail note the dispute settlement process in International Politics.

OR

Describe the causes of dispute in International Politics.

Q3. Explain in detail the concept of Environmentalism.

OR

Critically review the role of India in the protection of environment.

Q4. Explain in detail the concept of terrorism.

OR

Describe the origin and development of terrorism.

- Q5. Answer the following in short:
  - 1. Describe the nature of ideology.
  - 2. Describe the concept of the end of ideology.
  - 3. What is bi-lateral settlement?
  - 4. Global warming as a global problem?
  - 5. Discuss the role of Ideology in Globalization.
  - 6. Give the name of terrorist groups.
  - 7. Describe the types of terrorism.
  - 8. Give the definition of dispute.
  - 9. What are the fundamental reasons for terrorist activities?
  - 10. What do you mean counter terrorism?
  - 11. Give the definition of terrorism.
  - 12. Environmental issues in under developing countries?
  - 13. Explain the role of India in environmental issues.
  - 14. Discuss the role of NATO in the context of terrorism.

E586-3

Subject: Political Science M.A. Semester – II MAY-2017

POL 412-A- Issues in World Politics

Note: All Questions Carry Equal Marks

બધા જ પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

પ્ર-1 આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણમાં વિચારસરણીની ભૂમિકાની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો.

અથવા

આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણમાં વિચારસરણીની યથાર્થતા તપાસો.

પ્ર-2 પર્યાવરણીય પ્રશ્નોમાં વિકસિત, વિકાસશીલ અને અલ્પ-વિકસિત દેશોની ભૂમિકા વર્ણવો.

અથવા

પર્યાવરણના પ્રશ્નો વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

પ્ર-3 આતંકવાદ માટેનાં કારણો જણાવો.

અથવા

પ્રતિ આતંકવાદની નીતિની સમીક્ષા કરો.

પ્-4 માનવ અધિકારના ઉલ્લંધનને ઉદાહરણો સહિત સમજાવો.

અથવા

માનવ અધિકાર માટેની લાગણીના વિકાસ વિશે નોંધ લખો.

- પ્ર-5 ટૂંકમાં જવાબ આપો.
- ૧. ગ્લોબલ વોર્મિંગને સમજાવો.
- ર. પ્રતિ આતંકવાદ તમારા મતે શું છે?
- માનવઅધિકાર વિશે ભારતની ભૂમિકા સમજાવો.
- તમારા મતે આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણ એટલે શું?
- પ. પર્યાવરણીય પ્રશ્નોમાં ભારતની ભૂમિકા વર્ણવો.
- લીમીટસ ટુ ગ્રોથ નો અહેવાલ ક્યાં વર્ષે પ્રકાશિત થયો હતો.
- ૭. આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણમાં વિચારસરણીના સ્વરૂપની ચર્ચા કરો.

E586-4

- ૮. પર્યાવરણીય પ્રશ્નો અંગે આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓની ભૂમિકા વર્ણવો.
- ૯. આતંકવાદનાં પ્રકારો વર્ણવો.
- ૧૦. માનવઅધિકારનાં મૂળભૂત તત્વો વર્ણવો
- ૧૧. આતંકવાદી જૂથ અને આતંકવાદી સંગઠન વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- ૧૨. પર્યાવરણ અને વિકાસ વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
- ૧૩. આંતકવાદના સ્વરૂપને વર્ણવો.
- ૧૪. આંતકવાદી સંગઠનના માળખાની ચર્ચા કરો.

E286-2

Subject: Political Science M.A. Semester – II MAY-2017

POL 412-A- Issues in World Politics

Note: All Questions Carry Equal Marks

બધા જ પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

Q1. Critically discuss the role of Ideology in International Politics.

OR

Examine the relevance of Ideology in International Politics.

Q2. Describe the role of developed, developing and under-developing countries in the environmental issues.

OR

Write a short note on environment issues.

Q3. Describe the causes of Terrorism.

OR

Review the policy of counter terrorism.

O4. Explain the violation of Human rights with examples.

OR

Write a note on developing of the feeling of Human rights.

- Q5. Answer the following in short:
  - 1. Explain the global worming.
  - 2. What do you mean counter terrorism?
  - 3. Explain the role of India about Human rights.
  - 4. What do you mean International politics?
  - 5. Describe the role of India in environment issues.
  - 6. In which year the report limits to Growth was published.
  - 7. Discuss the nature of ideology in International politics.
  - 8. Describe the role of International organizations in environmental issues.
  - 9. Describe the types of terrorism.
  - 10. Describe the fundamental elements of Human rights.
  - 11. Clarify the differences between terrorist group and terrorist organization.
  - 12. Clarify the relations between Environment and development.
  - 13. Describe the nature of terrorism.
  - 14. Discuss the structure of terrorist organizations.

E586-6

Subject: Political Science M.A. Semester – II MAY-2017

POL 412- EB- Ideology and Politics

Note: All Questions Carry Equal Marks

બધા જ પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

પ્ર-૧ આધુનિક રાજકીય વિચારધારાઓં વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

અથવા

આધુનિક રાજકીય વિચારધારાઓનાં ઉદભવ ને યર્ચો.

પ્ર-૨ આધુનિક સમયમાં વિચારધારાનાં મહત્વની વિગતે ચર્ચા કરો.

અથવા

વિચારધારાની ભૂમિકા સમજાવો.

પ્-3 રાષ્ટ્રવાદ એટલે શું? આફ્રિકામાં જુદા જુદા રાષ્ટ્રીય યળવળોનાં ઉદયની વિગતે યર્ચા કરો. અથવા

"રાષ્ટ્રવાદ એ આધૂનીક વિશ્વમાં ધર્મના સ્વરૂપમાં એક પ્રભાવક વિચારધારા બની ગયો છે" રાષ્ટ્રવાદની એક વિચારસરણી તરીકે ચર્ચા કરો.

પુ-૪ ઈતિહાસમાં અંતનાં ખ્યાલની સમીક્ષા કરો.

અથવા

વિચારધારાના અંતનો ખ્યાલ વિગતે વર્ણવો.

પ્ર-૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો.

- 1. કેટલીક આધુનિક વિચારધારાનાં નામ આપો.
- 2. રાષ્ટ્રવાદની વ્યાખ્યા આપો.
- 3. ઈતિફાસનો અંત પુસ્તક કોણે લખ્યું છે?
- 4. મૂડીવાદનો ખ્યાલ સમજાવો.
- 5. સામ્યવાદનો ખ્યાલ સમજાવો.
- 6. વિચારધારાની મર્યાદાઓ જણાવો.
- 7. વિચારધારાનાં સ્વરૂપનું વર્ણન કરો.

E586-7

- 8. વિચારધારાનો અંત પુસ્તક કોણે લખ્યું છે?
- 9. 'ધ એન્ડ ઓફ હિસ્ટ્રી એન્ડ ધ લાસ્ટ મેન ક્યાં રાજયશાસ્ત્રી દ્વારા લખાયું છે?
- 10. અરાજકતાવાદની એક વિચારધારા તરીકે વ્યાખ્યા આપો.
- 11. જર્મન તત્વચિંતકો કાર્લ માર્ક્સ અને ફેડરિક એન્જલેસ બન્ને કઈ વિચારધારા સાથે સંકળાયેલા હતા?
- 12. ઝેઓનિસ્ટ રાષ્ટ્રવાદ ક્યાં દેશ સાથે સંકળાયેલ છે?
- 13. ક્યાં રશિયન ચિંતકે માર્કસવાદની વિચારધારાને રશિયાની પરીસ્થિતિ મુજબ મઠારી હતી?
- 14. નાઝીવાદ એક વિચારધારા તરીકે યુરોપના ક્યાં દેશમાં વિકસી હતી?

(PJ.0)

Q1. Write a short note on the modern political ideologies.

OR

Discuss the emergence of modern political ideologies.

Q2. Discuss in detail the importance of ideology in a present era.

OR

Explain the role of ideology.

Q3. What is Nationalism? Discuss in detail rise of various Nationalist movements in Africa.

OR

"Nationalism has become a dominant form of religion in the modern world." Discuss Nationalism as an ideology.

Q4. Review the concept of the End of History.

OR

Describe in detail the concept of the end of ideology.

- Q5. Answer the following in short:
  - 1. Give the some name of modern political ideologies.
  - 2. Define the nationalism.
  - 3. Who authored book 'The End of history?
  - 4. Explain the concept of capitalism.
  - 5. Explain the concept of communism
  - 6. Describe the limitations of ideology.
  - 7. Describe the nature of ideology.
  - 8. Who authored book "The End of Ideology"?
  - 9. "The End of History and the last man' is written by which political scientist?
  - 10. Define Anarchism as an ideology.
  - 11. German philosophers Karl Marx and Friedrich Engels are associated with which political ideology.
  - 12. Zionist nationalism is associated with which country?
  - 13. Which Russian philosopher modified Marxian ideology according to Russian conditions?
  - 14. Nazism as an ideology developed in which European country?